

11^η ΕΝΟΤΗΤΑ- ΣΥΓΓΕΝΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΟ

1. Να εντοπίσετε το είδος της σύνδεσης των παρακάτω προτάσεων.

Σε παρακαλώ, έλα μαζί μου, μη με αφήνεις μόνο!
 Νομίζω ότι δε θα έρθει κανείς.

Ενώ έβλεπα τηλεόραση, κτύπησε το κουδούνι.

Είναι προτιμότερο να πάμε όλοι μαζί παρά ο καθένας
 μόνος του.

Θα σου αγοράσω κινητό, όταν θα φέρεις καλούς
 βαθμούς!

Μιλάει τόσο δυνατά, ώστε μας ξεκούφανε όλους.

Όχι μόνο δε με άκουγε, αλλά με κορόιδευε κιόλας.

Έλα, έλα.

2. Υπογραμμίστε τους συνδέσμους στο παρακάτω κείμενο.

Ξαναγράψτε τους από κάτω (μία φορά τον καθένα), σημειώνοντας δίπλα τι είδους είναι.

«Γύρισε και είδε τον Μιαούλη. Πετριά ήταν τούτη για τον καπετάνιο. Κινούσαν γη και ουρανό για να τον κάμουν να αποφασίσει να πολεμήσει και αυτός στη θάλασσα. Ο Μιαούλης δεν είχε ακόμα κατασταλάξει. Φοβόταν μήπως οι Έλληνες είχαν ξεγελαστεί πάλι και ξεσηκώθηκαν χωρίς να βλέπουν νίκη. Στα λόγια του Κουντουριώτη κοντοστάθηκε, αλλά δεν έδωσε απάντηση.»

(Γαλ. Γρηγοριάδου - Σουρέλη - Ο μικρός μπουρλοτιέρης)

.....
 .....
 .....

3. Να υπογραμμίσεις τις δευτερεύουσες προτάσεις και να γράψεις τι είδος είναι.

Θα βγειτε διάλειμμα, όταν κτυπήσει το κουδούνι .

Αν δεν κάτσεις φρόνιμα, δε θα σου πάρω παγωτό.

Εγώ ελπίζω να τη βολέψω.

Αν και διάβασα πολύ, δεν έγραψα καλά.

Επειδή ήταν ήσυχος, του αγόρασαν ποδήλατο.

Μου είπε ότι θα μας περιμένει ό,τι ώρα κι αν φτάσουμε.

Πριν ξημερώσει θα ξεκινήσουμε, ώστε να φτάσουμε κατά το μεσημέρι.

Μας είπαν ότι πρέπει να φύγουμε, γιατί αναβλήθηκε η συναυλία.

4. Να βρεις οικογένειες λέξεων από τη λέξη **αστέρι**.

.....
.....

Ο παππούς και η γιαγιά

Ο παππούς ήταν ένας μεγαλόσωμος άντρας, γεμάτος υγεία παρ' όλα τα εβδομήντα του χρόνια, κι ήταν γενναία καρδιά. Όλη τη ζωή του την πέρασε στα Κιμιντένια, μια σκληρή ζωή, ίσαμε που ν' αναστηθεί το υποστατικό¹. Ωστόσο απ' τη δύσκολη εκείνη ζωή το μόνο σημάδι που έμεινε ήταν βαθιές χαρακιές στο πρόσωπο του, τίποτ' άλλο. Στα γαλανά μάτια του βασίλευε παιδική αγαθότητα, και στα χείλη του, άμα γελούσε, έλαμπε η καλοσύνη του κόσμου. Σ' έναν πιστό κιαγιά² είχε αναθέσει την κυβέρνηση του υποστατικού· γι' αυτό μπορούσε όλη τη μέρα να είναι ντυμένος με τ' ακριβά τα ρούχα του από τσόχα, ραμμένα με την πιο αυστηρή παράδοση των Αίβαλιωτών βρακάδων. Είχε μια απερίγραπτη ευαισθησία στο ντύσιμο του, και ποτές δε θυμούμαι να τον είδα αφρόντιστο όλα τα καλοκαίρια που ζούσαμε κι εμείς στο κτήμα. Δεν ήξερε διόλου γράμματα, γι' αυτό τον βοηθούσε στους λογαριασμούς η πιστή του συντρόφισσα, η γιαγιά μου. Φαίνεται πως όλες οι γιαγιάδες είναι τρυφερά πλάσματα, αλλά η δική μου ήταν το πιο γλυκό και το πιο ήμερο πρόσωπο μέσα σ' όλες τις γιαγιάδες του κόσμου. Πέρασε μαζί με τον παππού όλες τις πίκρες κι όλες τις δυσκολίες της ζωής, είδε πλάι του ν' ανασταίνονται από χρόνο σε χρόνο τα παιδιά, τα εγγόνια, τα δέντρα, τα κλήματα. Ένα μεγάλο μέρος απ' το έργο τούτο ήταν έργο της. Ωστόσο και στα βαθιά ακόμα γεράματα οι σχέσεις της με τον παππού μας μένανε βασισμένες στο ίδιο τυπικό των νεανικών τους χρόνων.

Ηλίας Βενέζης, *Αιολική γη*, εκδ. Βιβλιοπωλείον της Εστίας, Αθήνα 1999.

1. υποστατικό: αγρόκτημα
2. ο κιαγιάς: επιστάτης

Να βρεις μέσα στο κείμενο και να γράψεις εδώ:

α. ένα ασύνδετο σχήμα **β.** μια παρατακτική σύνδεση **γ.** μια υποτακτική σύνδεση

.....
.....
.....
.....
.....

Να χαρακτηρίσετε **συντακτικά** τις υπογραμμισμένες λέξεις του κειμένου.

(Αν είναι αντικείμενο ή υποκείμενο ή κατηγορούμενο θα αναφέρετε σε ποιο ρήμα)

.....
.....
.....